

Сайтът **desebg.com** продължава поредицата с разследването на журналиста Христо Христов [„Операция МАРАТОН“](#), разкриваща истината за кражбата на Паисиевата история от Държавна сигурност в „Зограф“ през 1985 г. В **част 13** се проследява провалът на разузнаването с внедряването в Зографската света обител на монах Кирил, днес Варненски и Великопреславски митрополит.

Дотук в разследването:

[Част 1](#) – съдържа синтезирана информация за сензационните разкрития в архива на ДС, свързани с операция „МАРАТОН“.

[Част 2](#) – разказва за „откриването“ на „Зограф“ от комунистическата власт и ключовата роля на Александър Фол и Людмила Живкова при формирането на партийно-държавната политика към паметниците на българската култура зад граница, включително и към българския манастир в Света гора.

[Част 3](#) – разкрива за тайните планове на ПГУ за проникване в Зографския манастир.

[Част 4](#) – представена е историята на създаването и възхода на утвърденото през 1972 г. ново направление в ПГУ за културно-историческо разузнаване.

[Част 5](#) – за първи път се разкрива при какви непригодни условия разузнаването съхранява придобитите при специални мероприятия ценни за българската култура копия от различни архиви, документи, артефакти и произведения на изкуството.

Част 6 – разкрива първоначалните опити на ПГУ да събира разузнавателна информация за българския манастир „Зограф” в Света гора.

Част 7 – разказва за вербуването на богослова Иван Желев – „АНГЕЛОВ” за агент на ПГУ.

Част 8 – въвежда в кризата в българския манастир по време на игуменството на румънеца Дометий.

Част 9 – разказва за решаващите дипломатически ходове на БПЦ за отстояването на българския характер на „Зограф” при управлението на румънския игумен Дометий през първата половина на 70-те години на ХХ век.

Част 10 – разкрива промяната на политическия климат в Гърция след края на управлението на военната хунта и идването на власт на Константинос Караманлис.

Част 11 – показва по какъв начин бивша Югославия е водила успешна политика за поддържането на манастира „Хилендар” и явното проучване на неговото културно-историческо наследство и как ДС се е опитвала да прави същото, но нелегално, чрез неефективни и рискови оперативно-агентурни мероприятия.

Част 12 – в нея се проследява опитите на културно-историческото разузнаване да проникне в братството в „Зограф” чрез единствения си агент в него – секретен сътрудник „ХАДИЕВ”.

В тактиката си по проникването в Зографския манастир разузнаването на Държавна сигурност се сблъсква с трудността мероприятието да се изпълни чрез монаси от братството. В ръководството на МВР и ПГУ си дават сметка, че най-лесният начин да се доберат до оригиналите на документите и до златното съкровище на обителта е именно, ако игуменът е техен агент. Така те ще сложат ръка върху библиотеката и тайните манастирски каси. През целия период от 1972 г. до 1989 г. тази стратегия фигурира

Написано от Христо Христов
Понеделник, 29 Април 2013 14:59

като възможност в плановете на КИР за придобиване и изземване на най-ценните ръкописи и материални ценности. Първоначално идеята е за игумен да бъде прокаран тогавашният епископ Симеон в САЩ – агент „ХРИСТОВ“, а впоследствие разузнаването крои планове за игумен да бъде наложен СС „ХАДЖИЕВ“.

Тези идеи не се реализират. Паралелно с тях КИР започва да работи по стратегия, която предвижда вербуването на млади монаси, които първоначално да бъдат изпратени легално в Гърция, където освен да учат гръцки език, да завършат богословие и едва след това да бъдат внедрени в „Зограф“. Отговарящият за гръцкото направление в КИР полк. Христо Маринчев успява да вербува двама монаси, чрез които прави опит да осъществи този замисъл. Днес тези монаси заемат място в ръководството на БПЦ – Варненски и Великопреславски митрополит [Кирил](#) и Неврокопски митрополит [Натанаил](#).

Привличането на монах Кирил към КИР

Варненският и Великопреславски митрополит Кирил със светско име Богомил Петров Христов влиза в полезрението на културно-историческото разузнаване през 1973 г., когато е едва 19-годишен. Човекът, който го забелязва е полк. Христо Маринчев, който има за задача да вербува монаси, да прокара тяхното номиниране през Светия Синод и след това те да бъдат предлагани на Вселенската патриаршия за допускане в Зографския манастир. Интересна подробност в случая с Кирил е твърдението, че полк. Маринчев се явява негов чичо. Маринчев е родом от Шумен, а Кирил – от Шуменското село Царев брод. Архивите на ПГУ разкриват, че зам.-началникът на КИР е човекът, който напътства младия монах Кирил към изучаване на гръцки език, урежда чрез ПГУ следването му в Гърция и го насочва да стане монах в Зографския манастир.

Операция „МАРАТОН“. Част 13: Провалът с внедряването на монах Кирил в „Зограф“

Написано от Христо Христов
Понеделник, 29 Април 2013 14:59

УТВЪРЖАВАНЕ

НАЧЕЛНИК ОТДЕЛ XIV, ПУ-20,
Майор Василев
София, 28. IV. 1970 г.

Страна: България
Класификация: КРДОБГДРСНА 2
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗОРДОБГДРСНА
(Вид)

И Р Д Д О Х В Н И

ОТНОСИ: Установяване на секретния
контекст от Монах Кирил

Едно от основните мероприятия по разработката "Пате-дела" е избиране на подходящи манахи за внедряване в Зографския манастир, с които да се укрива монинското братство и изплаване на манастира като ценен паметник на българската култура.

От извършения подбор измежду помънените манахи от вляото манастирски подходи за този цел сеavian мон. Кирил, който впоследствие завършил У кл. и променява на VI - последен клас на Софийския духовен семинария.

Имя: Кирил Петров Христов
е роден на 9.IV.1944 г. в с. Делчево, Думички окръг, България, български гражданин, не женен, бездетен, живее в с. Делчево.

Семият произход от многодетно семейство /оцата/. Родителите му, както преди, така и след 9.IX.1944 г. не са членували в политически организации. Занимавал се със земледелие, членове са на ТКЗС.

Баща му Петър Христов Ковачев е работил в КРДОБГДРСНА 4

УТВЪРЖАВАНЕ

НАЧЕЛНИК ПЪРВО ГЛ.Г-ОНЕ-ДС,
Полковник: _____
София, _____ 1970 г.

Страна: _____
Класификация: КРДОБГДРСНА 2
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗОРДОБГДРСНА
(Вид)

ОТНОСИ: Полугодишна на с.с. КОВАЧЕВ
с.с. КОВАЧЕВ

От проведените през последната година активни мероприятия за проникване и придобиване на материал в обект "ИТАЛИЯ" - Зографския манастир, се установи, че резултатна работа може да се извърши само с висококвалифицирани хора, които наред със специалната квалификация напълнително е да знаат език. Освен това, необходимо е продължителен престой в книгохранилищата, за да може да се направи по-задълбочено изучаване на документите.

С цел решаване на част от тази задача, предстои да изпращането на с.с. КОВАЧЕВ в София, вляето в продължение на 3 години не учи в Договоренския факултет. Смята КРДОБГДРСНА 4
ВЪРНО С ОРИГИНАЛА

Съществото на копие забранено

Секретно от особена важност

СПРАВКА № 1070

Съобщава ни от А И И А

Класификация: КРДОБГДРСНА 2
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗОРДОБГДРСНА
(Вид)

Имя: Кирил Петров Христов

Съобщава ни от местна ИИД ви уведомява, че отиват продължително престоя в Гърция на българския студент в Атинския богословски факултет ИВАН ПЕТРОВ ХРИСТОВ. Причината за това е петмесечният му престой в Света гора, след като в минало време разрешено само за 4 дни. Освен това, се в държал грубо с гръцките компетентни власти и изразил пред тях становището си, че цели да стане монах в Света гора, без да има предварително съгласие за това.

В момента се намерява в околността за чудачица "Аладатин" в София и ще бъде прикрит по етапен ред в Атина.

Уведомява ни Кирил

18/5.70

18/5.70

№ 10.т. 9

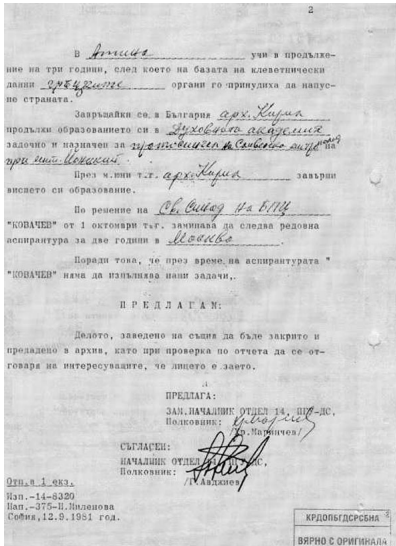
№ _____ 19. г.

Началник отдела: _____

Класификация: КРДОБГДРСНА 2
ВЪРНО С ОРИГИНАЛА

Операция „МАРАТОН“. Част 13: Провалът с внедряването на монах Кирил в „Зограф“

Написано от Христо Христов
Понеделник, 29 Април 2013 14:59

ПРЕМИИТЕ СЪМ СПЕЦИАЛНАТА ЧАСТ ОМ